

til ikke blot at give dette 2det Stykke en mindre Udstrækning, end det for Dieblirket har, men til helt og holdent at lade det falde. Jeg beklager, at det ærede Medlem for Horsens ikke er tilstede idag; men jeg tror, at jeg alligevel bør give de Oplysninger, jeg ønsker at give i Anledning af hans Fordrag. Der falder nogle Utringer om Læringsforeningen her i Kjøbenhavn, som jo for Resten ikke er en Forening blot for Kjøbenhavn, men for hele Landet, og dem ønsker jeg at berigtige. Jeg kjender den ærede Landsstingsmand fra Horsens alt for godt, til at jeg ikke skulde vide, at disse Utringer ingenlunde vare saaledes mente, som de vare udtalte. Men naar det ærede Medlem sagde, at denne Forening egentlig alene bestaar ved et Lotteri, maa jeg gjøre opmærksom paa for det Første, at denne Forening allerebe dengang, den fik Bemyndigelse til Barelatteriet, talte 1,200 Medlemmer, og at jeg dernæst nøie har søgt at gjøre mig bekendt med, hvilke Fordele de forskjellige Haandværkere egentlig kunne have af dette Bareloteri, og de ere sandelig yderst ubetydelige. Men Barelatteriet har for dem sin store Betydning, fordi det giver dem Midler til at naa deres Formaal, som er dette, at skaffe fattige Læringer et Herberg, og at skaffe et Alderdomshjem for slette Arbeidere, som, naar de blive gamle, ikke have Gode til at faae det Fornødne, uden at blive nøbde til at henvende sig til Fattigvæsenet. Jeg kjender meget godt den af det ærede Medlem fremsførte Ansøelse, den er ogsaa kommen mig for Dre; men jeg tror, at den staar lidt i Forbindelse med en Tilbøielighed, som vi Danske have, nemlig til, naar Noget træder frem og bliver mere end almindelig lagt Mærke til, da at faae en vis Lyst til at skumle; jeg vil ikke sige skuule med Bitterhed, men saadan i al Godmodighed; de mene det egentlig ikke saa slemt, som de sige. Jeg veed ikke, om de have lært det af Holberg, eller om det er Noget, som Holberg maaftte benytte under sit mangehaande dygtige Arbeide, nemlig en Egenkab, han fandt hos Nationen. Jeg er mest tilbøielig til at tro det Sidste; men, som sagt, jeg tror, den Besskyldning mod Læringsforeningen er ubegrundet. Naar den ærede Landsstingsmand sagde, at Virksomheden i alt Væsentligt har angaaet Kjøbenhavn, og at den har en overordentlig ringe Tilslutning i Provindserne, saa tror jeg heller ikke, at det er fuldt berettiget. Jeg maa nemlig gjøre opmærksom paa, at af de nuværende Medlemmer findes 1020 i Kjøbenhavn, hvoraf 300 ikke ere Haandværkere, og Resten af de 1700, som ere Medlemmer af Foreningen, findes i Provindserne. For at vise, at Provindserne ogsaa interessere sig for at deltage i Læringsforeningens Virksomhed, skal jeg bemærke, at Foreningen har Filialer i Roskilde, Ringsted,

Slagelse, Nykjøbing paa Sjælland, Stjelskør, Stege, Natfkov, Faaborg, Alsborg, Viborg, Sobro og Frederikshavn. Dette viser jo dog virkelig, at Foreningen ogsaa har en vis Betydning udenfor Kjøbenhavn.

Den sidste ærede Læser (Drenbøll) gjorde opmærksom paa, hvor hensigtsmæssigt det vilde være, at man foretrak den private Politiret for den offentlige. Jeg kan ikke sige Andet, end at jeg ogsaa er meget bange for, at disse Sager komme frem i den offentlige Politiret, men jeg skal slet ikke udtale mig videre om det Spørgsmaal. Den hele Maade, hvorpaa jeg ønsker, at Stridigheder mellem Mester og Lærling skulle afgjøres, gaar i en ganske anden Retning, og jeg vil i hvert Tilfælde haabe, at det ikke maa vare for længe, inden mit Ønske i saa Henseende idetmindste delvis kan opfyldes. Jeg sigter naturligvis til egentlige faglige Netter.

Formanden: Da det ærede Medlem med Jøte beklagede, at det 1ste Medlem for 10de Kreds (Jessen) ikke var nærværende her idag, tror jeg at skulde den Fraværende at gjøre opmærksom paa, at han igaar anmeldte for mig, at det var aldeles nødvendigt for ham at reise til sit Hjem, hvorved han meget beklagede at være forhindret fra at være her tilstede.

Rump: Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til de af min ærede Sidemand og mig stillede Minoritetsændringsforslag, nemlig Nr. 2 og 36. Jeg skal ikke komme ind paa de Betragtninger, som jeg fremsførte ved den første Del af 2den Behandling, men indskrænke mig til de Bemærkninger, som ere komne frem under den senere Behandling. Jeg skal da først udtale den Forventning, at ærede Medlemmer ville lægge særlig Vægt paa de Udtalelser, som ere fremkomne dels fra min ærede Sidemand, der saagodt som Nogen er inde i dette Forhold, dels fra det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Jessen), navnlig forsaavidt han oplyste, at man i Arbejderskommissionen ikke havde tænkt sig Straf anvendt for Undblælsen af at oprette skriftlig Kontrakt. Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Rosensørn) gjorde jo ganske vist opmærksom paa, at der paa dette Punkt var nogen Uoverensstemmelse mellem ham og den ærede Landsstingsmand for 10de Kreds, men dette refererede sig kun til Affattelsen af det Lovforslag, som var bleven udarbejdet af Arbejderskommissionen, og som ogsaa paa dette Punkt kan forstås paa forskellig Maade, hvilket jeg antager har sin Del i, at Indenrigsministeriet ved Lovforslagets Udarbejdelse, idet det omformede Straffeparagrafen, som den forelæa fra Arbejderskommissionen, har